

Præsten i Folketirken ikke er Andet end en Statsembedsmand, som ansættes af Staten, og at han i sit Embede ikke kan forlange nogen større Frihed, end enhver anden Statsembedsmand har i Henseende til de Forskrifter, der ere givne med Hensyn til hans Embedsforelse. Den ærede Forslagsstiller meente, at min Sammenligning med juridiske Embedsmænd ikke var begrundet, men jeg maa dog bemærke, at ogsaa den juridiske Dommer har saa godt som Præsten en høiere Lov, en Guds Lov; deri er der ingen Forskjel imellem dem; denne „høiere“ Lov maa ogsaa for den juridiske Embedsmand være den gjældende og ledende, og finder han, at Landets Love, hvorefter han skal dømmes, i et og andet Punkt ere saaledes, at han efter den Guds Lov, han har i sit Indre, ikke kan forsvare at affige nogen Dom derefter, saa kan han ikke komme ud over denne Strid mellem Landets Lov og sin Samvittighed paa anden Maade end ved at opgive det Embede, han har overtaget. — Jeg kan ikke indrømme, at der kan gives Præsterne nogen særegen Frihed i saa Henseende. Er f. Ex. Folketirken af den Mening, at Fraskilte, naar de paany indtræde i Ægtekab, ikke bør have kirkelig Vielse, saa er der ikke Noget iveien for, at den lovgivende Magt udsteder en Lov, som siger: Ægtekab mellem Folk, der have været fraskilte, maae for Fremtiden kun finde Sted borgerligt. Dette kan Rigsdagen, Regjeringen og Kongen i Forening bestemme, naar de blive enige derom; men saa er der den Forskjel, at ingen Præst i Folketirken da kan vie dem. Dette er netop Forholdet: enten maa det være en kirkelig Handling, som enhver Præst i Folketirken er pligtig at udføre for sit eget Vedkommende, eller ogsaa maa det være aldeles forbudt nogen- somhelst Præst i Folketirken at udføre den. Et af To maae være Tilfældet; det er da en Lov, som maa følges som enhver anden, medens Forholdet, saaledes som det i Lovforslaget er fremfat, vil være præstelig Vilkaarlighed, som man derved vil give det frieste Spille- rum.

Saaledes maae mine Udtalelser forstaaes, og jeg skal indskrænke mig hertil, da Tiden er saa langt fremrykket.

Sall: Det er just ikke heldigt at tage Ordet efter en saa langvarig Forhandling om en Sag, som allerede har beskæftiget Thinget saavel hele Gaarsdagen som idag; men da jeg agter at stemme imod Forslagets Overgang til 2den Behandling, har jeg fundet det naturligt og passende at motivere min Afstemning; det er det, jeg skal gjøre saa kort, som det forøvrigt er mig muligt, for at udtrykke den Opfattelse, hvorfra jeg gaaer ud med Hensyn til denne Sag. Jeg betvivler ingenlunde, at den ærede Forslagsstiller ved Fremføttelsen af sit Forslag er gaaet frem med den største Alvor, — som han selv i sit indledende Foredrag udtalte, — og efter en meget lang Overveielse af Sagen, og at han har handlet efter en dyb, uimodstaaelig personlig Trang. Jeg misfjender ingenlunde, at Forslaget, saaledes som det foreligger, i samtlige Bestemmelser kun gaaer ud deraf, og jeg er efter mit Kjendskab og jeg kan sige meget nøie Kjendskab til Forslagsstilleren overbevist om, at han har været ledet af en stærk og varm Følelse for Folketirken og en levende Stræben efter at bidrage hvad der er ham muligt til at give de kirkelige Handlinger den størst mulige Reenhed og Sandhed. Jeg vil heller ikke paa nogen Maade sige, at der ved Fremføttelsen af et saadant Lovforslag, om det ogsaa væsentlig er støttet paa denne reent personlige Stilling og Opfattelse, skulde være gjort Noget, som kunde kaldes et Misbrug af det Thinget og dets enkelte Medlemmer indrømmede Initiativ. Efter Forslagsstillerens første, indledende Foredrag synes det vel næsten, som om der har været en Slags Auelse hos ham om, at denne Tanke kunde komme frem, idet han, saa at sige, værgede sig imod den ved at fremføre, at det først var, efterat han havde været Medlem af 13 Rigsdage, at han gjorde Brug af Initiativet. Nu skal jeg ikke dvæle ved, at dette Tal, som bekendt, i og for sig er ildevarslenende, og at Fremføttelsen af Lovforslaget, efter Forslagsstillerens egne Ytringer, skete under andre mere eller mindre ulykkespaende Bærsler; jeg vil ingenlunde deri, siger jeg, finde, at der skulde være nogen afgjøvende Grund for ham til at holde sig tilbage, ja,